

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δέκα πέντε ετη.—Clemence Royer (ὁπὸ κ. Μαρίας Μαρτίν.—Ἑλλη-
νίδες ἀρτίστριαι.—Ἡ οἰκογένεια (ὁπὸ θος. Μαρίας Πινελή).—Τὸ Νέον Συμ-
βόλιον.—Ἀλληλογραφία.—Πίναξ τῶν περιχομένων τῆς Ἐφημ. τῶν Κυ-
ριῶν.

ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ ΕΤΗ

Ἐάν ἡ α' Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ἀντὶ νὰ εἶνε ἐν μεγάλῳ φύλλον χαρτιοῦ τυπωμένου καὶ παραδιδομένου εἰς τὴν δημοσιότητα κάθε Κυριακῆν, ἦτο μία ὑπαρξίς γυναικεία με ζωὴν καὶ δράσιν καὶ ὄνειρα καὶ πόθους καὶ ἐλπίδας. θὰ εἰλέγαμεν, ὅτι σήμερον, ὅπου εἰσέρχεται εἰς τὸ δέκατον ἔκτον ἔτος τῆς, γίνεται ἐνθλιξ.

Καὶ ἐνθὶ θὰ ἐπαρουσιάζετο ἐπισήμως πλέον εἰς τὸν κόσμον, ἡ κηδεμών τῆς θὰ εἶχεν ὄλην τὴν ἀνησυχίαν καὶ ἀγωνίαν τῶν προσδοκωμένων ἐντυπώσεων, καὶ κρίσεων, αἱ ὁποῖαι παρακολουθοῦν πάντοτε τὰς τοιαύτας ἐπισήμους παρουσιάσεις.

Συγγενὴς πολὺ μὲ τὸ φύλον, εἰς τὸ ὅποιον ἀνήκει, πολλὰ μετ' αὐτοῦ ἔχουσα τὰ κοινά, φίλη καὶ σύντροφος καὶ σύμβουλος πιστή, κατὰ τοῦτο ἀκριβῶς διακρίνει, ὅτι τὴν ἐπίσημον εἰς τὸν κόσμον ἐμφάνισίν τῆς τὴν ἔκαμε θαρραλέα, τολμηρά, ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς γεννήσεώς τῆς, ἀκριβῶς πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν, χωρὶς ἀναδόχου καὶ προγόνου, χωρὶς ὀδηγούς καὶ κηδεμόνας, μὲ μόνην τὴν δύναμιν τῆς νεότητος καὶ τὴν θέλησιν τῆς ἐπιτυχίας καὶ τὴν πίστιν εἰς τὸ μέγα ἰδεώδες, ὑπὲρ τοῦ ὁποῖου ἀνέλκε νὰ ἀγωνισθῇ.

Βρεφικὴν, νη-ιακὴν καὶ παιδικὴν ἡλικίαν δὲν ἐγώρρισε σχεδόν. Καὶ ἂν ἡ παρομοίωσις δὲν ἐκινδύνευε νὰ θεωρηθῇ τολμηρά, θὰ εἰλέγαμεν ὅτι ἐξῆλθε καὶ αὐτὴ ὡς ἡ Ἀθηνᾶ ὄχι σοφὴ καὶ πάνοπλος ἀπὸ κεφαλῆν θεοῦ, ἀλλὰ ἀνδρική ὡς δῆποτε, μὲ ἰδέας ὠρισμένας, φέρουσα ἀντὶ ὅλων μίαν ὠραίαν σημαίαν προόδου καὶ ἀντὶ σοφίας ἐν εὐαγγέλιον ἀγάπης καὶ ἀναστάσεως.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχεν ἀκόμη εἰς τὴν χώραν αὐτὴν, ἣν ἐκλείσεν ἡ Ἀσπασία, ἡ βεβαιότης, ὅτι αἱ γυναῖκες ἦσαν πνευματικῶς κατώτεροι τοῦ ἀνδρός, ὅτι καὶ διὰ τὰ ἐλάχιστα τῶν πρᾶγματων, ὅταν ταῦτα ἐξήρχοντο τοῦ κύκλου τῶν στολισμῶν καὶ τῶν ματαιοτήτων, ἀπηρτεῖτο ἡ ἀνδρική δύναμις καὶ μεγαλοφυΐα, τὸ σθένος καὶ τὸ κύρος ἐκείνου, διὰ τὸν ὅποιον ἀποκλειστικῶς ὁ Δημιουργὸς εἶχεν ἐξαντλήσει ὄλην τὴν σοφίαν του.

Ἡ ἐμφάνισίς τῆς λοιπὸν συνεκίνησε πολὺ καὶ ἐνέβαλεν εἰς πειρασμὸν σοφοὺς καὶ ἀσώφους, οἱ ὁποῖοι διαφοροτρόπως ἔκριναν τὸ νέον τοῦτο γεγονός. Καὶ διὰ μὲν τοῖς πολλοῖς ἐκ τῶν σοφῶν τὸ πρᾶγμα ἐθεωρήθη ὡς ἀποτέλεσμα ἀπλῆς μετεμπίσεως ἀνδρὸς δημοσιογράφου εἰς γυναικῆ, ἀνδρὸς ὅμως νεωτερίζοντος καὶ ζητούντος νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὰ ἦθη καὶ ἔθιμά μας καινοτομίας ἐντελῶς ἀσυμβιβάστους πρὸς τὰς ἀρχαίας μας παραδόσεις.

Διὰ τὸ πολὺ κοινόν, ἰδίᾳ διὰ τοὺς ζῶντας μακρὰν τῆς πνευματικῆς τοῦ τύπου κινήσεως, δι' ὅσους αἱ τοιαῦται σκέψεις εἶναι ἀπώλεια χρόνου, ἡ ἐμφάνισίς τῆς ἔκαμε τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς ἀντιλήψεως ἐφημέρου καὶ ἐντελῶς ἐπουσιώδους, δι' ἣν δὲν ἔλαβον κλῆν τὸν κόπον νὰ ἀπερῶσούν μιᾶς

καὶ μόνης στιγμῆς σκέψιν. Οἱ ὀλίγοι τὴν ἐχαρακτήρισαν ὡς γεγονός εὐχάριστον καὶ εὐσίμων.

Ἄλλ' ἡ α' Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ἀπηυθύνετο ἰδίᾳ πρὸς τὰς γυναῖκας καὶ δι' ἐκείνας ἐτόνιζεν ἐγερτήρια καὶ πρὸς αὐτὰς ἀπηύθυνε τὸν γλυκὺν χαιρετισμὸν μιᾶς νέας ζωῆς καὶ πρὸ αὐτῶν ἦνοιγε τοὺς πέπλους μιᾶς ἡὺς φωτεινῆς, ἡ ὁποῖα προεμήνυεν ἡμέραν γεμάτην ἀπὸ ἀληθῆ καὶ ἀδολοῦν χαρῶν εὐτυχῶς δράσεως, ὄχι θριάμβων ἐφημέρων, ὄχι ψευδῶν ἀπολαύσεων.

Δὲν εἶνε ἀληθὲς, ἐβροντοφῶναι πρὸς αὐτὰς, εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς τῆς ζωῆς τῆς, ὅτι εἰμεθα ἀσθενῆ καὶ πονηρὰ καὶ ἀνίκανα διὰ μεγάλα ἔργα πλάσματος. Δὲν εἶναι ἀλλοῦθ, ὅτι τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας, ἐάν μὴς χορηγηθῇ ἀπλετοῦν θὰ ταράξῃ τὰς διανοίας μας καὶ θὰ διαφείρῃ τὰς ψυχὰς μας. Δὲν εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ κκλόν δι' ἡμῶν ἐγεννήθη καὶ ἡμεῖς παρεσύραμεν τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ἀπώλειαν. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι προορισμὸς μας εἰς τὸν κόσμον εἶναι νὰ συντελώμεν εἰς τὴν δικαίωσιν τοῦ εἶδους καὶ εἰς τίποτε ἄλλο. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἐγεννήθημεν νὰ βασιλεύωμεν καὶ νὰ κυριεύωμεν καὶ νὰ τυραννῶμεν διὰ τοῦ κάλλους καὶ τῶν μικροπονηριῶν, ὡς τόσσοι αἰῶνες δουλείας ἐρρίζωσαν εἰς τὰς ἔξεις τῶν παλαιότερων γενεῶν. Δὲν εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁμοιάζομεν μὲ καλλιχρώμους πεταλούδας καὶ πτηνά, τὰ ὅποια ψάλλουν ἐντὸς χρυσῶν κλωδῶν καὶ ἀνθη, τὰ ὅποια σχορπίζουσι εὐωδίας ἐντὸς θερμοκηπίων.

Ὅχι! τὰ ἀνθη θάλλουσι μόνον μίαν ἡμέραν καὶ τὰ πτηνὰ τῶν χρυσῶν κλωδῶν εἶναι ἀντικείμενα πολυτελείας καὶ αἱ πεταλούδες χείρονται τὴν ζωὴν μιᾶς μόνης ἀνοιξέως. Ἡμεῖς ὡς ἄνθρωποι ἐπροικίσθημεν ἀπὸ τὸν Δημιουργόν μὲ ὅλας τὰς ιδιότητας τὰς ἐπιδεκτικὰς τελειοποιήσεως καὶ προόδου καὶ ἐξελίξεως καὶ προωρίσθημεν νὰ συντελώμεν διὰ τῆς εὐγενοῦς δράσεώς μας εἰς καλλιτέρευσιν τοῦ οἰκογενειακοῦ βίου, εἰς ἀνύψωσιν τοῦ κοινωνικοῦ κηθεπτῶτος, εἰς βελτίωσιν τῆς ἀνθρωπίνης дуάδος, ἧς προορισμὸς εἶναι νὰ συνεργάζεται καὶ συμβαδίζει καὶ συνάρχη καὶ συντελειοποιῆται καὶ συντελειοποιῆ.

Αὐτὰ εἶπε καὶ ἐκήρυξεν ἀκούρατος, ἀπτόητος, ἀκατάβλητος ἡ α' Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν ἐπὶ δέκα πέντε συνεχῆ ἔτη, τακτικὰ ἀπὸ Κυριακῆς εἰς Κυριακὴν, χωρὶς νὰ ροδῆθῃ καὶ νὰ ὀπισθοχωρήσῃ οὔτε πρὸ τῶν συστηρικτῶν ἐπιθέσεων, οὔτε πρὸ τῶν πολέμων καὶ τῶν ἰδιοτελῶν ἐναντίων τῆς δικαιοσύνης.

Ἦνοιξε πολλοὺς δρόμους διὰ τὴν Ἑλληνίδα γυναῖκα μὲ τὸ κήρυγμα τῆς αὐτῆς. Τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο πλεῖστα θεωρούμενα τέως ἀπάρθητα κατὰ τῆς προόδου τῆς προῖα ἠλώθησαν, καὶ ἡ μίξ μετὰ τὴν ἄλλην αἱ προλήψεις τοῦ παρελθόντος κατέπεσαν.

Σήμερον κανεὶς δὲν τολμᾷ πλέον νὰ θέτῃ ὑπὸ ἀμφιβολίαν τὴν πνευματικὴν ἰσότητά τῶν δύο φύλων καὶ κανεὶς σοφῶν ἀνθρώπων δὲν μειδῶ, ὅταν ἀκούῃ νὰ γίνεται λόγος διὰ τὴν εὐεργετικὴν ἔρασιν τῶν γυναικῶν εἰς πάντα κλάδον καὶ πάντα κύκλον. Σήμερον αἱ πολέμοι τῆς γυναικὸς ἀφωπλίθησαν καὶ ἐν ἀκόμῃ ἐλάχιστα ἐπετεύθησαν νομιστικῶς ὑπὲρ αὐτῆς, ἡ κοινὴ γνώμη ὅμως παρεσκευάσθη καὶ τὸ ἔδαφος εἶναι ἑτοιμὸν πρὸς νέον ἠθικὸν καθεστὸς, δικαιοτέρων

διά τήν γυναίκα, αρμονικώτερον διά τήν οικογένειαν και συμφερότερον διά τήν κοινωνικήν ἀλληλεγγύην.

Ἄλλὰ πρὸς ἐπιτυχίαν αὐτοῦ εἶναι ἀνάγκη νὰ προσφέρουν τὴν συνδρομὴν τῶν ὄλων καὶ ὄλοι οἱ Ἕλληνες ἀπόστολοι ὠραίων καὶ μεγάλων ἰδεῶν, ὄλοι καὶ ὄλοι ὅσοι παρηκολούθησαν τὴν δρασιν τῆς γυναίκος καὶ ἐσχημάτισαν τὴν πεποίθησιν, ἥτι τὸ ἔργον τῆς εἶναι ἐντελῶς ἀλτροῦστικὸν διὰ τὸ φύλον τῆς, ὅτι ἐκ ἐπεδιδῶξε καὶ ἐπιδιδῶκει σκοπὸν, ὅχι τὴν διάσπασιν τῶν ὠραίων δεσμῶν τῆς ἐνότητος καὶ ἀρμονίας τῶν φύλων, ἀλλὰ τὴν σύσφιγγιν αὐτῶν διὰ τῆς ἰσοπεδώσεως τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς ἀρμονίας καὶ ἠθικῆς ἀλληλεγγύης τοῦ κοινωνικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἡμῶν μέλλοντος.

CLEMENCE ROYER

Ἡ ἐπιφανεστέρα γυνὴ τοῦ λήξαντος αἰῶνος ἀπέθανε τὴν 5ην Φεβρουαρίου εἰς Παρισίους, εἰς τὸν ὠραίον οἶκον Gallignani, ὅπου πρὸ δωδεκαετίας συνετηρεῖτο δαπάναις τοῦ κράτους.

Τὸ ὄνομα τῆς Clemence Royer εἶναι ἐξ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα τιμοῦν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὰ ὁποῖα θὰ ἀναφέρονται πάντοτε ὡς ἀπόδειξις τῆς ἰσότητος τοῦ ἐγκεφάλου τῶν δύο φύλων. Βεβαίως ἀπετέλει ἐξαιρέσιν μεταξὺ τῶν γυναικῶν, ἀλλὰ τοιαῦτα μεγαλοῦναι ἀποτελοῦν ἐξαιρέσιν καὶ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν. Ὡς συγγραφεὺς καὶ ὡς φιλόσοφος κατέλαβε μεγάλην θέσιν εἰς τὴν πνευματικὴν ἱστορίαν τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ καὶ ὡς feministe ἰδιαιτέρως ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ φύλου τῆς.

Ἡ κ. Clemence Royer ἐγεννήθη εἰς Nantes τὸ 1830 ἀπὸ γονεῖς ναυτικούς, ἦτο δὲ ὑπερήφανος διὰ τὴν ἐκ Βρεττόνων καταγωγὴν τῆς. Ἡ τελευταία δὲ χαρὰ τοῦ γήρατός τῆς, ἦτο ὅτι ἐκλήθη πού τις καὶ προήδρευσε τοῦ συμποσίου τῶν Βρεττόνων εἰς τὸ Παρίσι.

Ἐμεγάλωσεν ἐντὸς κύκλου πολὺ καθολικοῦ, πολὺ φιλοβασιλικοῦ καὶ εἰς τὸ Παρίσι ὡς νεῖνις εἰς κύκλον πολὺ κοσμικόν. Ἄλλ' ἡ ἐπίδοξος καὶ περιήγητος νύμφη, ἡ ὁποία ἐτραγωδοῦσε μελωδίας ἰταλικῆς, εἶναι προσκεφάλαια, ἐξωγράφειν ἄνθη, ἐβάλλεσεν καὶ ἐξετρέλλαινε κόσμον μὲ τὸ σπινθηροβυλῶν πνεῦμά τῆς, κατελήφθη κίβνης νεωτᾶτη ἀπὸ ἀποστροφήν διὰ τὰς ματαιότητας τοῦ κόσμου.

Ἐἶκοσι δύο μόλις ἐτῶν εἶχε καταληφθῆ ἀπὸ πνεῦμα μουσικισμοῦ τῶσον, ὥστε ἀπεσύρθη εἰς τὰ γραφικὰ βουὰ τοῦ Vaux διὰ νὰ μεταβάλῃ λογικώτατα εἰς ἄγιαν τὴν ῥοδόξαν ὕψος τῆς. Φαίνεται, ὅτι ὑπέκειν εἰς τὴν εἰρηκρμένην καὶ ἐξ ἐνστικτοῦ ἐπέζητει τὴν μόνωσιν, ὅπου τὸ πνεῦμά τῆς θὰ ἦνθη καὶ θὰ ἀνεπτύσσεται, ὡς ἀνεπτύχθη.

Τὰ θεοκρατικὰ πολεμικὰ ἄρθρα καὶ βιβλία, τὰ ὁποῖα τῆς ἐπρομήθευαν οἱ διαμκρυμένοι ἱερεῖς, ἀνεπτύξαν εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς μελέτης τῶν γραφῶν καὶ τῶν ἱερῶν κειμένων καὶ τὰς ἀντιστρατευομένας ταύτας γνώμας. Ἦρξισε τότε νὰ ἐπιπέσει διὰ τῆς Ἐλβετικῆς βιβλιοθήκας, τῶν ὁποίων κατετροῦε τὰ βιβλία, εἰς τὴν ὥστε ἠδυνήθη ἀπὸ τότε ἀμέσως, νεωτᾶτη ἀκόμη, νὰ λαβῆ μέρος εἰς διαγωνι-

σμὸν περὶ φορολογίας καὶ νὰ μοιρασθῆ τὸ βραβεῖον μὲ τὸν ἄξιον antifeministe Proudhon. Καὶ ἐνθ' ὁ Darwin ἐξέδιδε τὸ βιβλίον του περὶ «Γενέσεως τῶν εἰδῶν», τὸ ὁποῖον ἠγνῶει, αὐτὴ ἐξέδιδε τὸ Σύστημα τῆς ἐξελίξεως, βασιζομένη εἰς τὰς θεωρίας τοῦ Lamarck. Τὸ θέμα τῆς τοῦτο ἐπραγματεύθη καὶ διὰ σειράς διαλέξεων εἰς Lauzanne, ἡ χαρὰ τῆς δ' ὑπῆρξε μεγάλη, ὅταν ἐγνώρισε τὸ ἔργον τοῦ Darwin. Τὸ μετέφρασεν ἀμέσως μὲ μίαν εἰσαγωγὴν ἰδικήν τῆς, ἡ ὁποία κατέπληξε τοὺς σοφοὺς, καὶ διὰ τὰς ἰδέας τῆς καὶ διὰ τὴν βαθεῖαν ἐπιστημονικὴν ἀντίληψίν τῆς τοῦ ζητήματος τούτου.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς δὲν ἐγνώρισεν ἄλλο ἀπὸ πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεις. Ἦνεῦμα κατ' ἐξοχὴν ἐγκυκλοπαιδικὸν ἐνέκυψεν εἰς τὴν μελέτην πλείστων ἐπιστημονικῶν ζήτημάτων, συχνοτάτα μὲ ἀντιλήψεις καὶ παρατηρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐκ πρώτης ὄψεως ἐφαίνοντο παράδοξοι καὶ ὅμως βραδύτερον ἐθριαμβεύσαν, εὐθὺς ὡς σοφὸς συγγραφεὺς τοῦ ἰσχυροῦ φύλου ἐτάσσετο ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἀκούρατος εἰς ἐργασίαν ἀφίει ἔργα μεγάλης ἐπιστημονικῆς δυνάμεως καὶ πρωτοτυπίας, τὴν θεωρίαν τῆς ἐξελίξεως, τὴν Δημοτικὴν φιλανθρωπίαν εἰς τὰς ἀγροτικὰς τάξεις, τὴν Ἱστορίαν τοῦ Ἀτομισμοῦ, τὴν Ἱστορίαν τῶν θρησκειῶν, τὴν Καταγωγὴν τοῦ Ἀνθρώπου καὶ τῶν Κοινωνιῶν, τὸν Καλὸν καὶ τὸν Ἠθικὸν Νόμον, κτλ. Τὸ τελευταῖον ἐκδοθὲν ἔργον τῆς «Ἡ σύστασις τῶν Κόσμων» ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσιν, φαίνεται δὲ ὅτι ἀφίει χειρογράφα ἀνώτερα ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὰ δημοσιευθέντα ἤδη ἔργα τῆς.

Τὸ παράσημον τῆς Λεγεῶνς τῆς Τιμῆς τῆς ἀνενεμήθη μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ τελευταίου μεγάλου ἔργου τῆς κατὰ τὸ 1900. Οἱ πολυάριθμοι φίλοι καὶ θαυμασταὶ τῆς ἐπανηγύρισαν τὴν βραδεῖαν παρασημοφορίαν τῆς μὲ ἐν συμπόσιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἔλαβαν μέρος ὄλοι αἱ ἐπισημότητες τῶν γραμμάτων καὶ τῶν ἐπιστημῶν.

Τελευταίως εἶχεν ὀνομασθῆ μέλος ἐνεργὸν τῆς Ἐταιρίας τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας, ἦτο δὲ ἀπὸ πολλοῦ μέλος τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἐταιρίας τῶν Παρισίων, τῆς Ἐταιρίας τῶν Bleus τῆς Βρεττάνης καὶ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ἐταιριῶν.

Ἡ κηδεὶα τῆς ἐγίνε τὴν προκαρλοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὸ παλαιὸν Νεκροταφεῖον τοῦ Neuilly, μετὰ μεγάλης πομπῆς. Λόγους ἐπικηδείους ἐξεφώνησαν ὁ κ. Lavasseur ἐκ μέρους τοῦ Υψηλοῦ τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἐταιρίας τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ὁ δόκτωρ Verneau ἐν ὀνόματι τῆς Ἀνθρωπολογικῆς Ἐταιρίας τῶν Παρισίων ὁ κ. Desmons, ἀντιπρόεδρος τῆς Γερουσίας καὶ vénérable τῆς Μεγάλης Ἀνατολικῆς Στοῆς τῶν τεκτόνων τῆς Γαλλίας, ἡς ἡ θανούσα ἦτο ἐπίτιμος Vénérable. Ὁ κ. Bon ἐκ μέρους τῶν Bleus τῆς Βρεττάνης, ὁ δόκτωρ Dubois ἐξ ὀνόματος τῆς σχολῆς τῆς Tombe-Issouire τῆς ὁποίας ἦτο ἡ θανούσα σύμβουλος.

Κυρία ἐπίσης ἐξεφώνησαν λόγους, ἡ κ. Μαργαρίτα Duguin ἐξ ὀνόματος τῆς γυναικείας Ἐφημερίδος Proude, ἡς ἡ νεκρὰ ἦτο τακτικὴ καὶ ἀρρωστωμένη συνεργάτις ἡ κ. Georges Martin ἐξ ὀνόματος τῆς μικρῆς Μασωνικῆς Στοῆς αὐτῆς

Ἀνθρώπινον Δίκαιον τῆς ὁποίας ἡ Clemence Noyer ἦτο ἐπίτιμος vénérable ἡ κ. Lydie Martial ἐξ ὀνόματος τῆς Ἐταιρίας διὰ τὴν βελτιώσιν τῆς θέσεως τῆς γυναικός. ἡ δις Bonneval ἐξ ὀνόματος τῆς Γαλλικῆς Ἐνώσεως τῶν Δικαιωμάτων τῆς Γυναικός.

Παρίσιος Μαρία Μαρτέν.

ΕΛΛΗΝΙΔΕΣ ΑΡΠΙΣΤΡΙΑΙ

Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν παρκτηρουμένη μουσικὴ ἐπανάστασις, περὶ τῆς ὁποίας ἄλλοτε ἐγράψαμεν ἐν ἐκτάσει, καὶ ἡ ὁποία γενικεύεται ὁσημέραι καὶ τείνει νὰ ἐκτοπίσῃ τὸ πιθῶν καὶ νὰ στρέψῃ τὸ γυναικεῖον ἐνδιαφέρον πρὸς τὰ ἔγχαρδα ἄρκα, — ὡν μεγαλοπρεπέστατα βασιλεύει ἡ ἄρκα, — ὁ μουσικὸς αὐτὸς νεωτερισμὸς ἔχει καὶ εἰς τὰς γυναίκας τῆς Ἑλλάδος τοὺς ὄπαδούς του.

Ἡ δις Λουκία Ἰωάννου, ἡ τῶσον γνωστὴ διὰ τὴν μουσικὴν ἰδιοφυίαν τῆς, εἶναι ἡ εἰσηγήτρια εἰς Ἀθήνας τοῦ ὠραίου αὐτοῦ μουσικοῦ νεωτερισμοῦ. Πρὸ δύο περιῶπων ἐτῶν ἐπανηλθεν ἐκ Βιέννης, μετὰ πενταετείς ἐκεῖ σπουδὰς ἄρπας, μαθήτρια ἀπὸ τὰς ἐπιλέκτους τοῦ διασημοτέρου ἀρπιστοῦ τοῦ κόσμου Antonio Zamara, φέρουσα μαζῆ μὲ τὰς ἀρμονίας τῆς χρυσοῦς ἄρπας τῆς καὶ ὄλην τὴν ποιητικὴν ἀβρότητα καὶ τὴν ἔμπνευσιν μιᾶς γνήσιας ἀπογόνοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ ξανθοῦ θεοῦ τῆς λύρας.

Ἡ δεσποινὴς Λουκία Ἰωάννου δὲν ἠκούσθη ἀρκετὰ εἰς Ἀθήνας, καὶ ἔλαί αἱ Ἀθηναῖαι καὶ οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἀπήλαυσαν συχὰ τὴν ὠραίαν συγκίνησιν τῶν μουσικῶν ἐκτελέσεών τῆς. Ἐν ἡ δύο κονσέρτα εἰς τὴν Μουσικὴν Ἐταιρίαν καὶ ἄλλα τόσα εἰς φιλικὰς αἰθούσας καὶ ἰδοὺ τὸ ὄλον. Ὀλίγον διὰ τὴν χαρὰν ὅσον ἐννοοῦν κἀτὰ τὴν μουσικὴν καὶ ἀκόμη ὀλιγώτερον δι' ὅσους καὶ δι' ὅσας ἡ ἄρκα δὲν εἶναι οἰκεῖον καὶ συνειθισμένον ὄργανον.

Τοιοῦτοτρόπως ἡ ἔξοχος ἀρπίστρια δὲν καὶ ῥῥῳσε νὰ κάμῃ τὴν ὑπὲρ τῶν ἐγγύρων ὄργων προπαχάνδαντος μεθ' ὅσου φανατισμοῦ αἱ εἰς τὴν Δύσιν ὁμοτέχοί τῆς καὶ νὰ προσηλυτίσῃ καὶ νέους μύστας εἰς αὐτὴν τόσους καὶ τόσας. ὅσας ἀφίξει καὶ ἡ μεγάλη τέχνη τῆς καὶ αἱ κληρονομικαὶ ὑποχρεώσεις, ἃς ἔχουν ὄλοι αἱ Ἑλληνίδες εἰς ὄργανον συγγενές μὲ ἐκεῖνο, μὲ τὸ ὁποῖον ὁ αἰώνιος τῆς λύρας θεὸς ἐκάλει τὰς ὑπ' αὐτὸν νύμφας καὶ ὁ Ὀρφεὺς ἐξημέρινε τὰ θηρία καὶ ἡ Σαπφὼ καὶ ἡ Κύρινα ἐτόνιζον τοὺς θεοὺς στίχους τῶν.

Τὸ λυπηρὸν δὲ διὰ τὰς Ἑλληνίδας ἡ μέλλον διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ὀδὴν τῶν εἶναι, ὅτι αἱ πρῶται ἐδῶ μαθήτριά εἰς τὴν ἄρκα τῆς δις Ἰωάννου εἶναι δύο ξένοι, ἡ κ. Πλέσεν, σύζυγος τοῦ πρεσβευτοῦ τῆς Γερμανίας καὶ ἡ δις Πλέσεν. Εὐτυχῶς ὅτι ἡ καλλιτεχνικὴ ἰδιοφυία τῆς οἰκογενεῖς Κατσουλίδου συνετέλεσεν, ὅπως ἡ νεαρὰ Ἀρτεμὶς Κατσουλίδου, γίνῃ μαθήτρια τῆς δις Ἰωάννου, ἥτις εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα ἔκαμε τοιαύτας προόδους εἰς τὴν ἄρκα, ὥστε νὰ διδῇ ἐλπίδας μεγάλου καλλιτεχνικοῦ μέλλοντος.

Ἐώρα, ὅτε, ὡς πληροφορημέθα, ἡ δις Ἰωάννου θὰ καταρτίσῃ τακτικὰ σούις εἰς τὴν ἄρκα, ὅς ἀκολουθήσῃ μαθη-

ματὰ καὶ ἄλλαι νεανίδες, εἰς ἃς εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, καὶ πρὶ ἡ δοκιμάσῃ τὰς δυνάμεις τῶν, δὲν εἶναι ἀπολύτως ἔκρλον νὰ φέρουν ἄρκα.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΝ

Ἡ κοκκίνα Κατίγκω, ἡ ὁποία ἀμέσως ἐνόησε πὺς ἔτεινεν ὁ ὑπαινεγμὸς τῆς κόρης τῆς, καὶ ἡ ὁποία ἀληθινὰ εἶχεν ἀκούσει νὰ σχολιάζεται ἡ διαμονὴ τοῦ υἱοῦ τοῦ Παλβίδου εἰς τὴν οικογένειαν αὐτῆν τῶν ξένων, ἔσπευσε νὰ συμπληρώσῃ τὴν φράσιν τῆς.

«Ἡ εὐλογημένη καὶ ἐκείνη, εἶπε, δὲν ἐπῆρσε διόλου καὶ γὰρ αὐτὸ δὲν ἦταν ἀνθρώπος ἰς τὴν Πόλιν, πὺς νὰ μὴν εἴξευρε ἡ φίλια τῆς μὲ τὸν υἱόν μου. Ἐπειτα βλέπετε εἶναι καὶ αὐτὴ ἡ τρομερὰ ὁμοίότης τοῦ μικροῦ μὲ τὸν ἀληθινὸν τοῦ πατέρα, πὺς φάνηκε τώρα περισσότερο, ἄμα εἶδαν τὸν Νίκο μὰς.

Ἡ Ἄννα ἔμενε ὡς ἀποσβολωμένη. Δὲν ἤθελε νὰ ἀκούῃ ὅσα ἐλέγοντο καὶ ὅμως δὲν ἠμποροῦσε νὰ διακόψῃ τὰς δύο γυναίκας, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκοντο εἰς τὸ στοιχεῖόν τῶν καὶ αἱ ὁποῖαι, ὅταν ἐπαρουσιάζετο εὐκαιρία κακογλωσσῆς ἦσαν ἀκράτητοι.

— Καλὲ μὰ τί ὁμοίότης, εἶπεν ἡ Ἐμμά. Ἐβλεπα εἰς τὸ τραπέζι καὶ τὸν Νίκο καὶ τὸ Βαβύ καὶ δὲν μποροῦσα νὰ πιστέψω ὅτι ἔβλεπα. Πὺς ἐκεῖνος ὁ γέρον Παλβίδης δὲν ἔχει ὑποπτευθῆ τίποτε, μὲ φαίνεται πολὺ περίεργον! Ἄν καλὰ ἐκείνη ἡ μακαρίτισσα τόσο τὰ κατὰφερε, πὺς ποτὲ τοῦ δὲν ὑποπτευθῆκε τίποτε.

— Ἄστε παρεξηγήθη ἡ ἀγάπη μου καὶ ἡ συμπάθειά μου πρὸς τὸ μικρὸν, εἶπε τέλος ἡ Ἄννα πρὸς τὴν στενοχωρημένην. Ἄλλὰ εἶναι πολὺ κακὸς ὁ κόσμος σὺς καὶ δὲν εἰδέυρετε πύσον λυποῦμαι δι' αὐτό. Εἶχε δίκαιον ἡ καὶ ἡμῆς ἡ κ. Μύρτου νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν, νὰ ἐξορισθῇ.

Ἐδῶ ἡ Ἄννα ἐσταμάτησε, διότι εἶδεν ἀμέσως καὶ τὴν μητέρα καὶ τὴν κόρην νὰ κοκκινίζουν καὶ νὰ γίνωνται κκτηφεῖς.

— Παντοῦ ὁ κόσμος εἶναι ὁ ἴδιος, ἀπήντησεν ἡ κοκκίνα Κατίγκω. Καὶ πάλι τί κακὸ εἶπεν εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν: Ὅτι ὁ Κώστας μου εἶπεν εἰς τὸ παιδί του τὸ μυστικόν του καὶ ὅτι ἐκεῖνος ἐπῆρε μαζῆ του εἰς τὸ σπίτι του καὶ ἔχει ἄν παιδί του τὸ ὄρφανὸ ἀδελφάκι του.

Ἄλλ' ὁ Νίκος δὲν ξέρει τίποτε ἀπὸ αὐτὰ καὶ τὸ παιδί τὸ εἶχε πάρει ἐγὼ προηγήτερα, εὐθὺς πὺς πέθανεν ἡ μητέρα του, ἀπὸ λύπην, ἀπὸ οἶκτον, ἀπὸ συμπάθειαν καὶ τοῦ ἔθεσα ὡς ὄρον, ὅταν ὑπνδρεῦθημεν, νὰ μὴ μὲ χωρίσῃ ἀπὸ τὸ μικρόν. Ἄλλως τε ἐνέπ' ὄλους μῆνας πρὸ τοῦ γάμου μου τὸ εἶχα μαζῆ μου. Καὶ ἂν δὲν ὑπνδρεῦσθῃ βεβαίως καὶ πάλιν ὅς τὸ ἔπικρον μαζῆ μου, ἂν ὁ πατέρας του τὸ ἐπέτρεπε.

Μητέρα καὶ κόρη ἔβλεπαν τὴν Ἄνναν καὶ ἐφκίνοντο, ὅτι δὲν ἠμποροῦσαν νὰ ἐννοήσῃ, νὰ πιστεύσῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς αὐτῆς δι' ἕνα ξένο παιδί. Ἡ κοκκίνα Κατίγκω εἰς τέλους σκερθεῖσα, ὅτι ἡ τοιαύτη δυσπιστία τῶν ἦτο ἐνδεχόμενον νὰ δυσχεραίσῃ τὴν Ἄνναν, τῆς ὁποίας τόσον εἶχεν ἀνάγκην, διὰ μίαν προσέδωκεν εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς ἔκφρασιν

μεγάλου θαυμασμού και έναγκαλιζομένη αυτήν περιπαθ-
στατα : Τότε είσι ένας άγγελος, κόρη μου και επειδή ή-
μεις εδώ δεν έχομεν τέτοιους άγγέλους καλωσύνης, φυσικά
και δεν τους έννοούμεν.

Η Άννα είχε τόσο στενοχωρηθή, ώστε θέλουσα να θέση
τέρμα εις την δυσάρεστον αυτήν όμιλίαν, ή όποια δια μι-
άς απέκάλυψε τας δύο γυναίκας, υπό την πραγματικήν
των όψιν, διηυθύνθη προς την θύραν. Θα είναι ανάγκη ίσως
να ήσυχάσετε, είπε, κατοπιν των κόπων του ταξιδιού και
εγώ άλλως έχω διαθέσει την ώραν μου αυτήν. Και εξήλθεν
άκολουθουμένη από τας δύο γυναίκας, αι όποια είχαν άν-
τιληφθή την δυσθυμίαν της και ένόησαν ότι είχαν άδικον
να όμιλήσουν, ως όμιλήσαν και να δείξουν τα άπλυτα της
οικογενείας, ως έλεγεν, εϋθός, ως εύρέθησαν μόνοι εις τα δω-
μάτια των ή μητέρα προς την κόρην.

Εάν, όταν εξήρχοντο του δωματίου, δεν ήσαν και αι
τρεις βυθισμένοι εις τας σκέψεις των, θα ήκουαν ένα άσθενή
λυγμόν, ο όποιος όμοιάζε με στεναγμόν πληγωμένου πτη-
νοϋ. Η-ο το μικρόν όρφανόν, το όποιον χωρίς να το θέλη
ήκουσεν όλην την όδυνηράν ιστορίαν της ύπάρξεώς του. Και
άν και αρκετά άθώον και άπονήρευτον άκόμη, δεν είχε εν-
τελώς έννοήσει την σημασίαν των όσων ήκουσεν, είχε όμως
την πεποίθησιν, ότι κήτι τρομερόν εκρύπτετο υπό όλα αυτά,
ως είχε πεισθή ήτι ώρισμένως ο Παλβίδης, ο γέρων εκει-
νος, τον όποιον έως την στιγμήν αυτήν ώνόμαζε πατέρα, δεν
ήτο πατέρας του.

Όταν έβεβαιώθη, ότι αι επισκέπτριαι του δωματίου του
είχαν απομακρυνθή, εξήλθεν από την κρύπτην του και ήστυ-
νειδήτως, ως παραζαλιμένος έτρεξεν εις τον καθρέπτην.
Ηθελε να ιδή, αν πραγματικώς όμοιάζε με τον Νίκον, αν
πραγματικώς δια της όμοιότητος αυτής επιτιτοποιείτο, ότι
ήσαν άδελφοί!

Την φοράν αυτήν το μουντζουρωμένον πρόσωπόν του δεν
τό έκαμε πλέον να γελάση, απορροφημένον ως ήτο από τας
ιδέας, αι όποια το άπησχόλουν, άφότου είχαν άκούσει την
συνομιλίαν των Μεμιδώφ. Έβλεπε τον καθρέπτην και προσ-
επάθει να ένθυμηθή το πρόσωπον του Νίκου. αλλά ου ήτο
άδύνατον. Άπηλιπισμένον έπήγε να πλυθή, να καθαρισθή,
δια να ήμπορέση να εξέλθη, να ιδή τον Νίκον και να πει-
σθή τότε, εάν ο,τι ήκουσεν ήτο αληθές. Το πλύσιμόν του
διήρκεσε πολλήν ώραν, διότι άφηρημένον ως ήτο είχεν όρ-
χίσει να όμιλη μόνον του και να προσπαθή να έννοήση ο,τι
εξ άρχής του είχε φανή άκατανόητον.

Και έφόσον ώμίλει ή πρώτη άνησυχία του, ή πρώτη στε-
νοχωρία και άγωνία της ψυχής του παρήρχετο. Έπι τέλους
αν πραγματικώς άδελφός του ήτο ο Νίκος, τότε έδικαιοϋτο
να μένη μαζί του, τότε δεν ήτο πλέον το ξένο παιδί, ως
έλεγεν ή θεία του ή Όλγίνα, τότε δεν θα έφευγε με τον
γέροντα Παλβίδην, αλλά θα έμενε πάντοτε πλησίον των
θυμασίων κϋτων ανθρώπων, οι όποιοι πάντοτε ήσαν εύθυ-
μοι και εύχαριστημένοι και γελαστοί, οι όποιοι ποτέ δεν έ-
μάλωνα και δεν έφώναζαν και δεν εκκιναν σκηνάς, οι συν-
έβαινε συχνά εις το σπίτι των, όταν έξοσε ή μητέρα του

Η άνάμνησις της μητέρας του και της κολασημένης ζωής,
την όποιαν δεν ήμπορούτε να λησμονήση, ήλλαξεν άμέσως

την διεύθυνσιν των ιδεών του. Άλλ' αν ο πατέρας δεν είναι
πατέρας μου, είτε πάλιν, τότε και ή μητέρα μου δεν θα
ήτο μητέρα μου. Ω! αυτό δεν ήμπορούσε να το φαντασθή!
ή μητέρα μου που με έλάτρευε, που έτρελλαινότο για μένα,
που όταν έρρωτοϋσα εξημερώνονταν από πάνον μου, που
ήκουε τόσας ύβρεις από τον πατέρα και είχε τόσας σκηνάς
εξ αίτίας μου, αυτή ο άγγελός μου, να μην ήτι μητέρα
μου, άδύνατον και ένθυμείτο πάλιν ότι μόνον δια τον πα-
τέρα του είχε γίνει λόγος.

Α Λ Λ Η Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Καν Μ. Κ. Καλάμας. Συνδρομή σας έλήφθη. Εύχαριστούμεν θερ-
μώς. Δια παράττονι περί τ... ελλομεν φροντίσει.
Φύλλον άπεστάλη. Καν Ντ. Σ. Μ. Τρίπολιν. Ένεγράφητε. Φύλλα
ιδόθησαν. Εύχαριστούμεν. Δα Σ. Π. Κέρκυραν. Έγράφη, διότι
είχομεν την βεβαιότητα ότι ύπήρχον. Δυστυχώς εξελεγχθέντων των
σωμάτων του ΙΙ' έτους λείπουν πλείστοι αριθμοί. Έξεπλάγην πώς
ήδυνήθητε να πιστεύητε, ότι ενώ έχομεν σώματα, δεν θέλομεν να
δύσωμεν. Αί 5 δρ. εις την διάθεσίν σας. Δα Σ. Α. Α. Κέρκυραν.
Δυστυχώς ο ζητούμενος αριθμός δεν ύπάρχει. Λυπούμεθα πολύ.—
Άνάδοχον Πειραιά. Είς μητέρα εύπορον, προσφέρουσα ως ανάδοχος
του τέκνου της εν φόρεμα την προσβάλλετε. Έν αντικείμενον άρ-
γυροϋν, το όποιον είναι άναμνηστικόν του ώραίου γεγονότος και ουτε
παληόνει, ουτε καταστρέφεται, είναι προτιμότερον. Ίδίως αντικεί-
μενον καλλιτεχνικόν, εάν οι άνθρωποι αυτοί είναι εις κατάστασιν να
εκτιμούν τα ώραία πράγματα. Δα Εϋ. Μ. Ίθάκη. Τα φύλλα έστά-
λησαν προς την νέαν συνδρομήτριαν. Η άπόδειξις της κ. Δρ. στέλ-
λεται εντός των φύλων της. Αί άλλαι κυρίαί επί τέλους, όσαι καθ-
υστεροϋν δεν έννοούν ότι ή ύπομονή έχει όρια.

Δα Π. Α. Αταλάντη. Αντίτιμον Χειραφετημένης έλήφθη. Βιβλίον
άποστέλλεται επί συστάσει. Εύγνωμονώ δι' εκδηλώσιν εύγενών συμ-
παθειών. Καν Δ Μ. Μασσαλίαν. Εύχαριστώ δι' ένθουσιώδεις κρίσεις
Μ α γ ί σ σ η ς. Νομίζω ότι εξαρτάται πολύ από ήμας τας γυναί-
κας να φθάσωμεν εις το ύψος αυτό της γυναικείας τελειότητος. Καν
Ε. Ε. Π. Άλεξάνδρειαν. Φαίνεται ότι τα πρώτα είχαν βραδύνει να
φύγουν από το εδώ ταχυδρομείον. Εύχαριστώ πολύ διότι και πάλιν
τόσον προθύμως προσφέρεσθε να συντελήσθε εις εύρύτεραν κυκλο-
φορίαν των.—Καν Εί. Ε. Μ. Ίεράπετρον. Συμμορφούμεθα οδηγίαις
σας. Δα Π. Α. Λεμησσόν. Δεν ήκαίρησα να γράψω τελευταίως.
Είμεθα εις όλα σύμφωνοι. Γράψω άφείκτως. Δα Κ. Γ. Σέριφον. Εί-
χετε δίκαιον. Είχομεν ήδη άνακαλύψει το λάθος και θα σας έγγρα-
φον. Καν Β. Δ. Κέρκυραν. Άποστέλλονται. Καν Γ. Π. Άλεξάν-
δρειαν. Έλήφθησαν άμφότεραι. Είμεθα σύμφωνοι.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ θερμώς αι κ. κ. συνδρομήτριαι μας,
αι καθυστεροϋσαι τας συνδρομάς των μέχρι σήμερα να σπεύ-
σουν εις εξόφλησιν των καθυστερουμένων. Την αυτήν παρά-
κλησιν άπευθύνομεν και προς τας κ. κ. άνταποκριτρίδας και
άνταποκριτάς μας.

Παναθήναια : — Δεκαπενθήμερον εικονογραφημένον
περιοδικόν.

Διευθυντής και ιδιοκτήτης : Κίμων Μιχαηλίδης

Τίμημα έγγραφής : Έσωτερικού δι' έν έτος δρ. 25

» » έξ μήνας » 13

Έξωτερικού τα αυτά ποσά εις χρυσόν.

Άθήναι 18. Οδός Φιλελλήνων.